

tilbyde kunstig befrugtning til kvinder, som er gift eller lever sammen med en mand i et ægteskabslignende forhold.

Lovforslaget viser, hvorledes de nye forplantningsteknikker danner grundlag for ændringer i menneskets forplantningsbevidsthed. De teknologiske muligheder for behandling af barnløshed udvides og ændres, og i takt hermed diskuteres kriterierne for behandlingen.

Med loven om kunstig befrugtning i forbindelse med lægelig behandling, diagnostik og forskning, jf. lov nr. 460 af 10. juni 1997, blev rammerne for kunstig befrugtning vedtaget af et flertal her i Folketinget, der sikrede, at kriterierne for kunstig befrugtning bygger på barnets ret til en mor og far i relation til behandling for barnløshed, således at ufrivillig barnløshed bliver taget alvorligt, samtidig med at barnet afvises som et forbrugsgode.

Som en konsekvens af forplantningsteknologiens udvikling findes en række etiske dilemmaer, først og fremmest at barnets tilblivelseshistorie kompliceres af, at barnet som følge af den lovbestemte donoranonymitet fratages retten til at få kendskab til 50 pct. af sit biologiske ophav.

I forbindelse med det aktuelle lovforslag finder jeg det yderst betænkeligt, at det med ønsket om en fordelingsretfærdighed påstås, at enlige og lesbiske diskrimineres på grund af gældende lovs kriterier for kunstig befrugtning.

I argumentationen ses bort fra, at kunstig befrugtning er indført i det danske sundhedsvæsen som en behandling af barnløshed. Det at være enlig eller lesbisk betragter jeg ikke som en sygdom eller en behandlingskrævende tilstand. Derfor vil jeg også afvise, at enlige og lesbiske bliver diskrimineret, fordi de ikke kan blive behandlet for barnløshed ved hjælp af teknikker til afhjælpning af barnløshed.

Argumentationen for at ophæve bestemmelsen om, at kunstig befrugtning kun kan tilbydes kvinder, der er gift eller lever sammen med en mand i et ægteskabslignende forhold, bygger på en teknologisk tilgangsvinkel til barnet og er et skridt i retning af at ændre barnets status.

Jeg finder det dybt betænkeligt, hvis konsekvensen af mulighederne for behandling af barnløshed udvikler sig i retning af en rettig-hedstankegang, hvor barnet tolkes som et produkt eller en ting, som man uanset barnets tarv kan erhverve sig, eller hvor man anskuer barnet som en serviceydelse, som alle voksne har et retskrav på.

Barnet er ikke et rettighedsobjekt, og jeg vil derfor advare imod forveksling af almindelig tolerance over for lesbiske med deres krav om retten til kunstig befrugtning.

Jeg mener, at samfundet har en særlig forpligtelse til at tilgodese barnets tarv, når samfundet stiller behandlingsforanstaltninger til rådighed, som berører barnet.

Ændringsforslaget om, at kvinder, som ikke er gift, eller som ikke lever i et ægteskabslignende forhold, kun må tilbydes kunstig befrugtning, såfremt donoranonymiteten ophæves, stemmer jeg for af to grunde, nemlig for det første, som jeg tidligere har nævnt, fordi det er et skridt i den rigtige retning til generelt at sikre børn, der bliver til via kunstig befrugtning, en mulighed for at få kendskab til deres biologiske ophav, og for det andet fordi ændringsforslaget sikrer, at barnet vil kunne indhente oplysninger om sit biologiske ophav.

Jeg håber, at vi fortsat har den lov, som vi vedtog i 1997, og selv om jeg stemmer for ændringsforslaget, betyder det ikke, at jeg vil støtte lovforslag nr. L 53.

Sundhedsministeren (Carsten Koch):

Jeg skal meget kort gøre rede for, at regeringen vil stemme for lovforslaget.

Begrundelsen kan man se i forbindelse med førstebehandlingen, så der er ingen grund til at gentage den.

Ændringsforslaget vil vi stemme imod, og en af grundene til det er, at det er et forslag, som har vidtrækkende konsekvenser, og da vi jo skal revidere selve loven i samlingen 1999-2000, synes vi, det var mere passende, at vi tog hele debatten op i forbindelse med det, hvor man alligevel skal foretage en fuldstændig revision af selve loven.

Regeringen vil altså stemme nej til ændringsforslaget og stemme ja til selve lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Margrete Auken (SF):

Jeg havde faktisk stillet nogle spørgsmål til ministeren, og jeg mener også, jeg siden har prøvet at få dem besvaret.

Jeg vil egentlig godt have dem besvaret her, for det er min eneste chance.

Sundhedsministeren (Carsten Koch):

Ja, jeg skal svare på de spørgsmål.

Fru Margrete Auken spørger først, hvor mange der har været smittet i forbindelse med